

TEMMİN
T.C. İZMİR BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 18.04.2012
Sayı: 325

Rıza TÜRME
İzmir Milletvekili
Anayasa Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Çocuklara yönelik yaşa dayalı ayrımcılığa işaret eden düzenlemeleri içeren Türk Ceza Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

Rıza Türmen

İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI					
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Gelişme ve Sosyal İşler				
Esas Komisyon	Adalet				
Tarih:		25.04.2012		E. No: 2/522	
Ys. Üzm.	Gç. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.	
EE	16	VR	15	RHM	
TBMM BAŞKANI					

GENEL GEREKÇE

Çocuklar, ceza mevzuatında düzenlenen birçok suçtan doğrudan zarar görmektedirler. Kimi zaman sadece suçun tanığı dahi olmaları hayatlarında telafisi mümkün olmayan zararlara yol açmaktadır. Kimi zaman ise en yakınındaki insanların, onlara bakmakla yükümlü olan kişilerin haksız fiillerine maruz kalmaktadırlar. Haksız fiillerden en sık karşılanan ve soruşturulmayan, cezasız kalan “kötü muamele”dir.

Kötü muamele Türk Ceza Kanunu’nun 232. Maddesinde yetişkinler ve çocuklar için farklı düzenlenmiştir. Madde uyarınca aynı konutta birlikte yaşadığı kişilerden birine karşı kötü muamelede bulunan kimse, iki aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırken, idaresi altında bulunan veya büyütme, okutmak, bakmak, muhafaza etmek veya bir meslek veya sanat öğretmekle yükümlü olduğu kişi üzerinde, sahibi bulunduğu terbiye hakkından doğan disiplin yetkisini kötüye kullanan kişiye, bir yıla kadar hapis cezası verilmektedir. Düzenleme ilk bakışta çocuklar söz konusu olduğunda cezanın fazla olması yani bir başka deyişle suçun nitelikli hali olarak düzenlenmiş olması sebebiyle çocuklar lehine gibi yorumlanmaktadır. Ancak yetişkinler için gözetilen alt sınır olan iki ay düzenlemesi, çocuklar için düzenlenmemiştir. Madde ilk olarak bu bakımdan değiştirilmeye mahkumdur. Maddenin lafzında ise “sahibi bulunduğu terbiye hakkından doğan disiplin yetkisi” diye bir yetki tanınması ve devamında suçun oluşabilmesi için “kötüye kullanma” şartının düzenlenmiş olması bakımından problemlidir. Nitekim çocuklara yönelik şiddet bu madde sayesinde, terbiye hakkından doğan disiplin yetkisinden kaynaklı olduğu ve bunun kötüye kullanılmadığı savunması ve savcı ve hakimlerin bu yorumu sebebiyle cezasız kalmaktadır.

Ayrıca yetişkinler için fiziksel bütünlükleri ve insanlık onurları çerçevesinde bir istisna içermeyen maddenin, özel koruma önlemleriyle gelişimlerini olumsuz etkileyecek her türlü şiddetten yasal olarak korunması gereken çocuklar için “disiplin yetkisi” kavramının kullanması çocukları korumada bir negatif bir ayrımcılık yaratmakta ve yasal koruma önünde eşitsizliğe sebep olmaktadır.

Yukarıda da açıkladığımız sebeplerle madde çocuğa yönelik şiddeti yasaklamaması ve hatta cezasız kalmasına yol açması bakımından Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi başta olmak üzere çocuk hakları alanındaki uluslararası normlarla uyumsuzdur.

Bahsi geçen maddenin ikinci fıkrasının düzenleniş şeklindeki hata bir başka deyişle lafzi yorumdaki anlam yasa yapıcının algısını ve hali hazırda hukuk uygulayıcılarının algısını etkilemiştir. Çocuğa yönelik şiddet, kendisini fiziksel bakımdan koruyamaması, çocuğun insanlık onuruna saldırı olması ve kalıcı hasar bırakılması bakımından daha fazla cezalandırılması gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 232. Maddesinin ikinci fıkrasında yetişkinlere tanınan terbiye hakkından doğan disiplin yetkisi kavramını ve bu yetkinin kötüye kullanımına ilişkin şartı kaldırılmıştır. Maddede yapılan değişiklik ile çocuğa yönelik şiddetin açıkça suç olarak tanımlanması ve çocuklara yönelik şiddetin cezasız kalmasının önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1- 26/9/2004 tarihli 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun 232. Maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ (2) İdaresi altında bulunan veya büyütmek, okutmak, bakmak, muhafaza etmek veya bir meslek veya sanat öğretmekle yükümlü olduğu kişi üzerinde, kötü muamelede bulunan veya şiddet uygulayan kişi, bir yıldan az olmamak üzere hapis cezası verilir.”

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

